Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2819

Vragen van de leden **Boomsma** en **Nanninga** (beiden JA21) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de antwoorden op vragen over de contacten van de Minister van OCW met vertegenwoordigers van de Moslim Studenten Associatie.* (ingezonden 24 juli 2026).

Mededeling van Minister **Letschert** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 28 augustus 2026)

Vraag 1
In uw antwoord op vraag 2 van de schriftelijke vragen van Boomsma en Nanninga over gesprekken met de Moslim Studenten Associatie (MSA)[1] verwijst u naar de Nationale Moslimstudenten Enquête om te staven dat «veel moslimstudenten zich vaak niet thuis voelen op hun instelling» en deze peiling is gedaan in 2023/2024 op initiatief van en in samenwerking met de MSA en de moskeekoepel Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (SPIOR) onder supervisie en eindredactie van een voormalig gemeenteraadslid bij NIDA, een voormalige islamitische partij (2013–2022) en beweging, waarvan verschillende leden functies hebben in organisaties van de Moslimbroederschap in Nederland[2], zoals het «islamitisch kennis- en dawah-centrum» De Middenweg in Rotterdam.[3] Meent u dat de ideologische achtergrond in het islamitische activisme van de personen onder wiens supervisie dit onderzoek is gedaan van belang is om de bevindingen te duiden en beoordelen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 2
De Nationale Moslimstudenten Enquête concludeert dat Nederlandse onderwijsinstellingen nog te weinig inclusief zijn vanwege de beperkte beschikbaarheid van ruimten voor gebed en wassing, halal eetvoorzieningen of les- en examenroosters die rekening houden met islamitische feestdagen. Deelt u die conclusie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

[1] Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2026Z13085
[2] Carel Brendel, d.d. 29-07-2015, NIDA Rotterdam is geen islamitisch CDA, maar eerder een islamistische AKP, NIDA Rotterdam is geen islamitisch CDA, maar eerder een islamistische AKP
[3] Kamerstuk 35 228, nr. 5, p.36

ah-tk-20252026-2819
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Vraag 3
Vindt u de beschikbaarheid van ruimten voor gebed, wassing, halal eetvoorzieningen of les- en examenroosters die rekening houden met islamitische feestdagen een taak of verantwoordelijkheid van een openbare en/of door de overheid gefinancierde universiteit of hogeschool in Nederland? Zo ja, waarom? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 4
Op de vraag wat u vindt van de bevindingen van onder andere de Franse socioloog en kenner van de Moslimbroederschap Florence Bergeaud-Blackler dat Forum of European Muslim Youth and Student Organisations (FEMYSO) en bij haar aangesloten verenigingen zoals MSA vooral zijn bedacht «om een hier geboren islamitische elite op te leiden die als missie heeft om een Europa te vormen dat *sharia compatible*» is en dat FEMYSO «hiertoe druk uitoefent op Europese instellingen terwijl het tegelijk profiteert van de subsidies van dezelfde instellingen», gaf u aan dat u niet bekend bent met dat onderzoek.[4] Bent u bereid hier alsnog kennis van te nemen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5
Bent u bekend met het Franse overheidsrapport *Frères musulmans et islamisme politique en France* [5] dat werd opgesteld door een groep hoge ambtenaren in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en in mei 2025 is verschenen? Zo nee, bent u bereid hier kennis van te nemen?

Vraag 6
Op pagina 31 van dit rapport staat over FEMYSO bijvoorbeeld dat de organisatie wordt beschouwd als de «jongerentak van de CEM» en functioneert als «opleidingsstructuur voor de vorming van kaderleden voor de beweging met een hoog potentieel», waarbij het rapport de Council of European Muslims (CEM) beschrijft als de belangrijkste door de Broederschap opgerichte Europese koepelorganisatie en een centrale structuur van de Europese «broederistische» beweging. Heeft u hier kennis van genomen en bent u bereid dat te doen? Kunt u uw antwoord toelichten? Hoe beoordeelt u de bevindingen van dit rapport?

Vraag 7
Heeft u kennisgenomen van de bevindingen van de verschillende experts[6] en inlichtingendiensten – zie bijvoorbeeld een rapport van maart 2026 van het Belgische Vast Comité van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten[7] – die FEMYSO omschrijven als een onderdeel van het «hechte netwerk van verenigingen en organisaties dat de Moslimbroederschap heeft opgebouwd»? Zo nee, bent u bereid hier alsnog kennis van te nemen?

Vraag 8
Het onderzoek van het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken was voor de Franse president Macron aanleiding om aan te dringen op maatregelen; kunt u aangeven welke maatregelen zijn genomen naar aanleiding van dit onderzoek, of om andere redenen, met betrekking tot de invloed die de Moslimbroederschap of gelieerde organisaties proberen uit te oefenen? Ziet u aanleiding om zelf ook maatregelen te nemen?

---

[4] Florence Bergeaud-Blackler, Le frérisme et ses réseaux, Odile Jacob Parijs 2023, in het Duits verschenen als Kalifat nach Plan: Frérismus und seine Netzwerke in Europa, Schiler & Mücke Berlijn 2025

[5] Ministère de l'Intérieur, d.d. 21-05-2025, Publication du rapport «Frères musulmans et islamisme politique en France», https://www.interieur.gouv.fr/actualites/dossiers-de-presse/publication-du-rapport-freres-musulmans-et-islamisme-politique-en-france

[6] Ruud Koopmans, Heiko Heinisch, Florence Bergeaud-Blackler, Tommaso Virgili, Johan Fischer

[7] Moslimbroeders, Actualisering van het toezichtonderzoek 2021.287 2025.319, d.d. 17–03- 2026, p.23, https://comiteri.be/images/pdf/onderzoeksverslagen/TO%20Moslimbroeders_UNCLASS_NL_final%20Commission.pdf

Vraag 9
Op welke manier wordt in Nederland gemonitord of en in welke mate de Moslimbroederschap of gelieerde en/of vergelijkbare organisaties hier activiteiten ontplooien?

Vraag 10
De Nederlandse expert op het gebied van islamisme Carel Brendel heeft erop gewezen dat de Council of European Muslims, die tot 2022 Federation of Islamic Organisations Europe (FIOE) heette en die volgens onder andere de AIVD de Europese koepelorganisatie is van de Moslimbroederschap[8], FEMYSO zèlf ook heeft betiteld als een eigen instelling[9]. Hoe beoordeelt u dit? Ziet u nog steeds geen reden om aan te nemen dat deze banden bestaan of om dit nader te bekijken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 11
MSA ontving in juni jongstleden Altaf Husain, een vooraanstaande Amerikaanse moslimbroeder en voormalig voorzitter van de Muslim Student Association in de Verenigde Staten. Husain was betrokken bij de oprichting van MSA Nederland en is een regelmatig terugkerende spreker die waarschuwt tegen wat hij beschrijft als de gevaren van assimilatie[10]. Ziet u dit bezoek als een aanwijzing van mogelijke banden met de Moslimbroederschap dan wel gelieerde organisaties?

Mededeling

Op 24 juli 2026 hebben de leden Boomsma en Nanninga (beiden JA21) schriftelijke vragen gesteld over de antwoorden op vragen over de contacten met vertegenwoordigers van de Moslim Studenten Associatie.
Tot mijn spijt is beantwoording binnen de gestelde termijn niet mogelijk, omdat de beantwoording interdepartementale afstemming vergt. Ik zal de vragen binnen de daarvoor geldende termijn van 6 weken beantwoorden.

[8] Kamerstuk 29 614, nr. 26, p.2
[9] Carel Brendel, d.d. 26-11-2020, Organisatie Europese Moslimbroeders noemt FEMYSO als eigen instelling in document uit 2020
[10] Carel Brendel, https://x.com/CarelBrendel/status/2074251001414955082